

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Към политика на ЕС за оптимизиране на печатарската промишленост за офсетов ролен и гравюрен печат в Европа“ (становище по собствена инициатива)

(2011/C 44/16)

Докладчик: г-н GENDRE

Съдокладчик: г-н KONSTANTINOUS

На 16 юли 2009 г. Европейският икономически и социален комитет реши, в съответствие с член 29, параграф 2 от Правилника за дейността си, да изготви становище по собствена инициатива относно

„Към политика на ЕС за оптимизиране на печатарската промишленост за офсетов ролен и гравюрен печат в Европа“.

Консултативната комисия по индустриални промени, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 1 юли 2010 г.

На 464-ата си пленарна сесия, проведена на 14 и 15 юли 2010 г. (заседание от 14 юли 2010 г.), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 145 гласа „за“, 2 гласа „против“ и 7 гласа „въздържал се“.

1. Заключение и препоръки

1.1 Европейската графична промишленост трябва да се справи с огромни предизвикателства, дължащи се на разрастването на интернет като източник на информация и реклама, на намаляването броя на читателите на вестници и списания, както и на силната конкуренция в световен мащаб по отношение на някои продукти в сектора.

1.2 Специфичният сектор на офсетов ролен и гравюрен печат от своя страна се намира в още по-трудно положение поради значителния производствен свръхкапацитет, оценяван от някои анализатори на 25-30 %. В доклада IFO Konjunkturtest, посветен на германската графична промишленост, се посочва, че инвестициите в тази промишленост са следвали тенденциите на пазара и затова бележат спад от 2008 г. насам. 2006 и 2007 г. са били доста добри години за графичната индустрия⁽¹⁾. Но от 2008 г. насам, инвестициите бяха задържани на значително пониско равнище, най-вече за да се оптимизира и подобри производственият поток.

1.3 Графичният пазар страда от свръхкапацитет, към който се прибавят други важни фактори за конкурентоспособност като привлекателността на новите медии, евтиният внос от страни-производителки, намаляване на търсенето. Тази неблагоприятна икономическа среда доведе до спад на цените и отрицателни последици за жизнения стандарт на работниците.

1.4 Освен това настоящата икономическа криза затрудни достъпа до кредитиране. Както в много други сектори тези отрицателни тенденции доведоха до по-голяма необходимост от намаляване на производствените разходи. Ситуацията се отрази на неотдавнашните преговори за заплатите. В този труден контекст съществуват опасения, че графичните предприятия, по-специално онези, които работят в най-уязвимите сегменти на пазара, трябва да предвидят реструктуриране и масови съкращения.

1.5 През 2007 г. Европейската комисия публикува резултатите от проучване, в което се анализират факторите за конкурентоспособност на сектора. Тези изследвания доведоха до предложения в полза на план за действие за графичната индустрия. ЕИСК подкрепя всички тези предложения, които започват да се прилагат от предприятията и които продължават да бъдат целесъобразни. ЕИСК приветства вече постигнатите резултати, но счита, че трудностите в сектора, силно открити от кризата и рецесията, които засегнаха всички държави-членки на ЕС, налагат нови инициативи с оглед справяне с предизвикателствата в краткосрочен и средносрочен план.

1.6 ЕИСК беше информиран за съществуването на нов съвместен едногодишен проект между синдикатите и работодателите в сектора, чиято цел е социалните партньори да определят насоки за социално отговорно реструктуриране на предприятията. Този проект, стартирал през 2009 г., позволява на работодателите и синдикатите да извършат общ анализ на проблемите в сектора и да обмислят начини за съгласувано разрешаване на тези проблеми. Разискванията трябва да са ориентирани към изготвянето на план за действие, насочен към намаляване на свръхкапацитета в сектора.

1.7 Такъв план би могъл да се впише в рамките на една по-дългосрочна промишлена политика, която да включва разглеждане на новите модели на дейност на графичната промишленост. Тези усилия трябва да се следят от група на високо равнище, създадена под егидата на Европейската комисия, и съставена от представители на промишлеността, синдикати на работниците и експерти. Групата следва да има за задача идентифициране на предстоящите промени и инструментите, позволяващи тяхното овладяване чрез прозрачна система за събиране на информация.

1.8 Понастоящем официалният социален диалог между работодатели и синдикати съществува единствено на равнище предприятия и в национален план. ЕИСК поиска от Комисията да създаде Комитет за европейски социален диалог за целия сектор.

⁽¹⁾ Ifo, Investitionstest, München, Frühjahrsgutachten 2008 (Проучване относно инвестициите, Мюнхен, пролет 2008 г.)

1.9 Дневният ред за официален и структуриран европейски социален диалог би могъл да включва:

- 1) размисъл върху различните мерки, които биха могли да доведат до запазване на работните места чрез обучение и преквалификация във връзка с намаляване и по-добра организация на работното време, прибягване до „техническа безработица“ (работа на намалено работно време) и търсене на възможности за вътрешна и външна мобилност в предприятието или в професията.
- 2) Преглед на усилията, които следва да бъдат положени, за да се гарантира адаптиране на производствения капацитет към пазарното търсене, без отрицателни последици за условията на труд.
- 3) Обща препоръка на представителите на работодателите и работниците относно насоките за дългосрочни инвестиции, като се признава, че нуждите от нови инвестиции и техният мащаб могат да бъдат анализирани изцяло единствено на равнището на всяко предприятие. Посочването на елементи на подходяща стратегия за инвестиране би следвало да осигури придобиването на машини с цел замяна или в отговор на пазарните потребности, което да позволи на предприятията да бъдат оборудвани по подходящ начин, за да работят ефективно в настоящите си или бъдещи специализирани области.
- 4) Необходимост да се направи анализ на финансовото състояние на сектора, като се съберат и обединят публикуваните данни, без да се застрашава поверителността на предвидените от предприятията стратегически решения. Това е абсолютен приоритет, за да може да се направи по-добър анализ на съществуващите възможности за действие.
- 5) Набелязване на най-добрите практики по отношение на условия на труд, обучение и преквалификация, като същевременно се гарантира спазване на приетите стандарти на европейския социален модел и на колективните трудови договори и споразумения, където съществуват.

1.10 ЕИСК приканва Комисията да пристъпи към създаването на обсерватория или секторен съвет на занаятите и компетентните в европейски мащаб, чиято цел да бъде оценка на настоящите и бъдещите нужди на сектора и подпомагане предлагането на обучение, съвпадащо с търсенето. Обсерваторията ще насърчава професионалното обучение през целия живот, а също и мобилността и преквалификацията на заети лица.

1.11 На първо време ЕИСК предлага компетентните европейски асоциации да организират с финансовата и логистична подкрепа на Европейската комисия и с нейно участие конференция за всички заинтересовани страни, с цел да се установи общото текущо състояние, за да се определят перспективи за действие в краткосрочен план и да се финансира независимо проучване за средносрочното и дългосрочното бъдеще на сектора. На социалните партньори би могла да бъде поверена задачата да предложат спешни мерки, които ще се прилагат с цел ориентиране на пазара към устойчиво функциониране, и да определят възможните сценарии за развитие на професията.

1.12 Би било добре да се направи анализ на дейността на брокерите, за да се измери въздействието на тяхната дейност при определянето на цените, като би могло да се възложи на пред-

приятията разглеждането на използването на споразумения за специализация, за да се допринесе за по-добро използване на производствения капацитет чрез икономии от мащаба и подобряване на производствените технологии.

1.13 ЕИСК призовава националните и европейските публични органи да улеснят достъпа на сектора до публично финансиране, по-специално чрез Европейския социален фонд, ЕФРР и Европейския фонд за приспособяване към глобализацията в рамките на развитието на дейности, свързани с обучение, преквалификация и придружаващата ги мобилност на работниците в печатарската промишленост. Той приканва предприятията да разгледат възможностите за участие на ЕИБ във финансиране на придобиването на нови технологии, свързани с новите дейности, които следва да бъдат разработени.

2. Контекст

2.1 Развитието на европейската графична промишленост е тясно свързано с развитието на доставчиците на хартия, мастило и печатарски машини и с това на нейните клиенти, които трябва да се справят със собствените си затруднения и да се организират, за да ги преодолеят, по-специално чрез процес на концентрация за някои от тях.

2.2 Тези затруднения са породени от структурните промени в резултат на кризата, които се извършват в средствата за комуникация с развитието на Интернет, който постепенно променя компонентите на пазара. Силното влияние на Интернет се усеща по цялата верига за формиране на стойност чрез чувствителното намаляване на бюджетите за рекламни кампании, като по този начин лишава графичните медии, понякога необратимо, от основни приходи и има отрицателни последици върху плурализма на информацията.

2.3 За предприятията, които работят с продукти, независещи от ограничения във времето за излизането им на пазара (по-специално пазара на различни категории книги), новите възможности за транспорт и комуникации засилват конкуренцията от страна на печатари, разположени на територията на Индия или Китай. Изглежда също така, че в стремежа си да получат най-ниска цена брокерите са все по-склонни да възлагат поръчки на азиатски печатари, което благоприятства развитието на дефлационна тенденция в ущърб на инвестициите. Все по-честото публикуване на каталози онлайн вместо на хартия има неблагоприятни последици за европейския сектор на граворен и офсетов ролен печат.

2.4 По последни данни, публикувани от Евростат, европейската графична промишленост наброява 132 571 предприятия и създава заетост за 853 672 работници⁽²⁾, като в седем държави (Обединено кралство, Германия, Франция, Италия, Белгия, Нидерландия и Испания) са заети 80 % от общия брой лица, работещи в сектора на територията на ЕС-25. В повече от 95 % от европейските графични предприятия численият състав е под 50 лица, което представлява близо 60 % от общия брой работни места, докато в по-малко от 1 % численият състав е над 250 работници, което представлява приблизително 13 % от общия брой работни места. При все това ще бъдат необходими по-подробни цифрови данни, които понастоящем не са налични, за да може да се изготви по-пълнен и по-точен анализ на текущото състояние на сектора.

⁽²⁾ Конкуренетоспособност на европейската графична промишленост, Европейска комисия (2007 г.).

2.5 Това становище, ориентирано основно към офсетов ролен и гравюрен печат, наричан така заради значителния брой „тиражи“ или публикации, не обхваща всички теми, свързани с вестникарския сектор и този за печат на опаковки, които поради своите продукти се считат за различни пазари. В действителност много вестници притежават собствена печатница и имат много малък дял в този специфичен пазар. Секторът на офсетов ролен и гравюрен печат включва графични предприятия, които произвеждат големи количества продукти. Офсетовият ролен и гравюрният печат са отделни печатарски техники, изискващи използването на различни машини. Офсетът се използва от големите предприятия за офсетов ролен печат и от малките предприятия за офсетов листов печат. Европейските сектори за офсетов и гравюрен печат, взети заедно, представляват 56 % от общия пазар на класическата печатарска промишленост в Европа ⁽³⁾. Въпросните предприятия произвеждат книги, годишници, каталози и списания, които по своето естество се отпечатват в много големи тиражи, като най-общо варират между 10 000 и 300 000 екземпляра.

2.6 Половината от производството засяга списанията, а другата половина – предимно каталозите, рекламните брошури и книгите. Общото производство използва 5 милиона тона хартия. По-голямата част от списанията в Европа се отпечатват чрез гравюрен печат, както и много видове опаковки. Общият годишен капацитет на европейския сектор за гравюрен печат надхвърля 5 милиона тона, 80 % от които се произвеждат в едва 5 държави. Общият брой на ротативните печатни преси в Европа е 222.

2.7 В Европа секторът на офсетовия ролен и гравюрния печат се характеризира със съществуването на големи предприятия както за офсетов ролен печат (около 30 предприятия в Европа), така и за гравюрен печат (около 25 предприятия в Европа). Те се конкурират помежду си, за да подобрят пазарния си дял, изправени пред общия спад в търсенето. През последните години гравюрният печат трябва да се справя с по-силна конкуренция от страна на офсетовия ролен печат. Предприятията са подложени на все по-силен натиск, а социалните партньори са изправени пред необходимостта да преговарят за реструктуриране на сектора, като в същото време се стремят да запазят максимално заетостта, условията на труд и заплатите.

3. Обосновка

3.1 Като цяло проблемите, с които трябва да се справя европейската графична промишленост, са още по-сериозни за сектора на офсетовия ролен и гравюрния печат, върху който огромно влияние са оказали структурни и циклични предизвикателства: глобално развитие на медийния сектор с разрастването на Интернет, което свива пазара на печатни информационни продукти в областта на информацията, свръхкапацитет и свръхинвестиране, концентрация.

3.2 Глобално развитие на медийния сектор

3.2.1 Обемът на продукцията изглежда ще продължи да бележи спад през следващите години заради развитието на

онлайн публикациите, на рекламата по Интернет и промяната, която това развитие предизвиква в поведението на читателите.

През последните пет години се наложи тенденция към намаляване на производството на годишници и каталози. Това производство обаче е изключително важно за европейския сектор за офсетов ролен и гравюрен печат. Ако тази тенденция продължи, ще има ново реструктуриране, нови сливания и затваряния на производства, придружени от допълнително съкращаване на работни места.

3.2.2 През последните десет години европейският сектор за списания „следва низходяща тенденция, която се характеризира със спад на продажбите и намаляване на цените“ ⁽⁴⁾. Освен това според Intergraf четири от шестте основни държави производителки на списания са регистрирали спад между 2001 и 2004 г., с изключение на Испания и Италия, където се забелязва леко увеличение. По-скорошни цифри сочат, че италианските и испанските пазари в момента се свиват. През 2009 г. рекламните инвестиции, предназначени за периодични издания, са отбелязали спад от 28,7 % в Италия (Nielsen), докато производството на списания се е свило с 10,5 % (Istat). Става дума за трайна тенденция, която се наблюдава до момента и ще се запази, докато има свръхкапацитет в сектора. Тъй като предприятията се насочват към по-профилирана публика, за да подобрят продажбите си, техните поръчки са за по-малки тиражи, което има отрицателни последици за сектора на офсетов ролен и гравюрен печат, тъй като икономии от разходите за производство се правят единствено благодарение на големите тиражи.

3.2.3 Пресгрупите, които издават ежедневници, са намалили броя на своите заглавия заради отлива на читатели. Така в Обединеното кралство през 2008 г. са спрени повече от 53 заглавия, главно безплатни ежедневници. Някои от тези групи предлагат комбинирани оферти за абонамент – на хартия/в електронен вид – в опит да се търси допълване между тези две форми на разпространение на информацията и на реклама. Този подход, макар и все още да не могат да се направят твърди заключения на този етап, би могъл да спре упадъка в сектора и вероятно да улесни преквалификацията на някои служители.

3.2.4 Хартията представлява повече от половината от разходите за печат в Европа и тъй като предприятията купуват хартията самостоятелно, им е трудно да се борят срещу съвместните покупки, практикувани от държавите от Югоизточна Азия. В неотдавнашен доклад Stationers' and Newspaper Makers' Company твърди, че търсенето на вестникарска хартия ще намалее наполовина (56 %) до 2020 г. В същия доклад се посочва, че търсенето на списания също ще спадне с около една трета поради увеличаване на онлайн изданията и последиците върху рекламата, без да се отчита въздействието на цифровите медии върху сектора на бизнес списания ⁽⁵⁾.

⁽³⁾ Конкурентоспособност на европейската графична промишленост, Европейска комисия (2007 г.).

⁽⁴⁾ Конкурентоспособност на европейската графична промишленост, Европейска комисия (2007 г.).

⁽⁵⁾ Бъдещето на хартията и печата в Европа, Stationers' and Newspaper Makers' Company (2009 г.).

3.2.5 В миналото големите издателски къщи притежаваха собствени печатници, които реализираха техните публикации. През последните десет години много от тях продадоха тези активи, за да се концентрират върху основния си бизнес. Вече рядко се срещат издатели, които притежават собствени печатници. Освен това, когато понякога използват услугите на брокери, издателите възлагат печата на печатаря, предложил най-ниската цена, и тази тенденция се изразява в допълнителен натиск върху графичните предприятия, като по този начин се задълбочават трудностите във вече доста отслабения сектор. Свързкапитетът позволява на големите и влиятелни издателски къщи да налагат намаляване на разходите, което свива печалбите на графичните предприятия с всички произтичащи от това последици върху заплащането на работниците.

3.2.6 Издателите на каталози и периодични издания упражняват подобен натиск върху производствените цени на своите продукти. Като се има предвид силната конкуренция за всеки договор, по-голямата част от графичните предприятия за опитват да намалят разходите си, прибегвайки до свиване на разходите за заплати, което води до влошаване на условията на труд.

3.2.7 Финансовата криза има отрицателни последици върху достъпа до финансиране на графичните предприятия, намиращи се в неблагоприятно положение пред банките поради лошия имидж на търговската марка. Освен това, кризата води до намаляване на бюджетите за реклама, което има отрицателно въздействие върху обема на дейността им.

3.2.8 Накрая, въпреки че е желателно, изглежда трудно за графичните предприятия да разнообразят своите дейности, тъй като по-голямата част от тях понастоящем не са в състояние да инвестират, и по-специално в предпечатна подготовка, поради липсата на финансови средства и налични помещения.

3.2.9 За разлика от тях, малките и средните производствени единици изглежда се приспособяват по-лесно към структурните промени и цикличните трудности поради факта, че начинът им на работа е по-гъвкав и по-лесно удовлетворява разнообразните потребности на клиентите. В бъдеще тези предприятия биха могли да допринесат за връщане в професионалния живот на част от изгубилите работата си работници в големи структури, чийто брой е трудно да бъде определен.

3.3 Свързкапитет и свърхинвестиране

3.3.1 Увеличаването на свързкапитета⁽⁶⁾ на европейския пазар на офсетов ролер и гравюрен печат, произтичащ едновременно от намаляване на търсенето на европейския пазар и от свърхинвестирането, има отрицателно въздействие върху малките маржове на предприятията. Там, където вече се наблюдава свързкапитет, съществува риск да се предприемат още по-строги мерки за намаляване на разходите в отчаян опит да се поддържат възможностите за действие или за да се оцелее. Редица предприятия са принудени да приемат продажни цени, по-ниски от общата себестойност на продукта, като по този начин се стремят да ограничат загубите.

3.3.2 Според проучване, проведено от UNI Europa Graphical, равнището на графично производство в сектора през 2008 г. се е върнало до това през 2004 г.⁽⁷⁾. Въпреки тази неблагоприятна обстановка, европейските предприятия за гравюрен печат са закупили 28 нови машини между 2005 и 2008 г. Несъмнено тези инвестиции са били необходими за изпълнение на някои стратегии, свързани, например, с необходимостта от подновяване на оборудването, за да се удовлетворят новите изисквания на пазара, както и с необходимостта да се разполага с допълнителен капацитет, за да се отговори по най-ефективен начин на евентуални пикове в производството. Тези машини са в състояние да произвеждат печатен материал по-ефективно, като по този начин увеличават свързкапитета на сектора, който според оценките е в границите между 15 и 20 %⁽⁸⁾ преди кризата. Днес, в ситуация на криза, свързкапитетът е в границите между 25 и 30 %.

3.3.3 Според германския синдикат Ver.di разширяването на графичните мощности в Европа е засилило конкурентния натиск, който е станал пагубен. В анализа обаче се посочва, че тези инвестиции са довели единствено до увеличаване на натиска, с цел намаляване на разходите и отстраняване на конкурентите от пазара, като това вече е намерило израз в масови съкращения.

3.3.4 Свързкапитетът и свърхинвестирането вече доведоха до шумни фалити. Едно от тези предприятия, Quebecor World, беше сред водещите графични предприятия в Европа с повече от 20 000 работници в световен мащаб. През 2008 г. Quebecor Worlds изпадна в несъстоятелност поради ожесточената конкуренция и нарасналото използване на цифров печат. През 2009 г. предприятието изплати дълговете си и вече е известно като World Color. То отстъпи европейските си дейности на инвестиционния фонд HNVV. Извън тези фалити редица предприятия реагират на трудностите, пред които са изправени, като извършват сливания – процес, който доведе до масово реструктуриране на целия сектор, което от своя страна е свързано със загуба на работни места.

3.3.5 Както в много други сектори, икономическата криза имаше сериозни последици върху преговорите за заплати, водени през 2009 г. Дори когато заетостта се запазва, силният натиск, упражняван върху работниците за намаляване на разходите за работна ръка, има отрицателно въздействие върху условията на труд, както и върху заплащането. Колективното договаряне за 2009 г. доведе до намаляване средно с 0,9 % на покупателната способност на работниците в европейската графична промишленост⁽⁹⁾. Разширяването на пазара допринесе за задълбочаване на отрицателната спирала, която се отразява на цените и разходите за работна ръка, и за влошаване на конкурентния климат.

3.4 Концентрация

3.4.1 През последните години броят на предприятията, които произвеждат хартия, мастило и печатарски машини, намалю, което доведе до по-силна концентрация, поставяща доставчиците в позиция, която им позволява да налагат по-лесно своите условия.

⁽⁶⁾ Gennard, J. The Impact of the financial crisis on the European graphical industry („Въздействие на финансовата криза върху европейската графична индустрия“) (2009 г.).

⁽⁷⁾ Европейска конференция за гравюрен и офсетов печат, 16-20 март 2009 г., Верона (Италия).

⁽⁸⁾ Пак там.

⁽⁹⁾ Доклад за колективните трудови договори на UNI Europe, Gennard, J. (2009 г.).

3.4.2 Скорошно проучване на европейския графичен сектор показва, че „излишният капацитет, свръхинвестирането, слабото търсене, по-ниските цени на продуктите, намаляващите обороти и растящата конкуренция на пазара“ са довели до сливания и придобивания и до нови фалити ⁽¹⁰⁾.

3.4.3 Сливанията и придобиванията доведоха до създаването на по-големи предприятия, още по-решени да отстранят своите конкуренти. По този начин през 2005 г., чрез сливането на графичните дейности на медийните групи Bertelsmann, Gruner + Jahrg и Springer, в сектора се създаде Prinovis, най-голямото предприятие за гравюрен печат в рамките на европейската графична промишленост. Освен това групата Schlott AG стана номер две в областта на гравюрния печат в Европа благодарение на придобиванията на предприятия (REUS в Pilsen, Чешка република), както и на мощности за съване и печат (Biegelaar, Нидерландия) през 2006 и 2007 г. В началото на 2008 г. нидерландската инвестиционна група пое графичните дейности от Quebecor. Британската група Polestar търси партньори, за да подобри своята относителна тежест на пазара.

4. Перспективи

4.1 Всички тези трудности поставят европейския сектор на офсетов ролен и гравюрен печат в несигурно положение, което ще нанесе вреда в дългосрочен план, ако политиките заедно с другите заинтересовани лица не предприемат спешни и съгласувани действия. Социалните партньори са достигнали до заключението, че секторът се нуждае от реорганизация и реструктуриране, ако иска да осигури устойчивото си развитие в дългосрочен план. През следващите десет години е много вероятно секторът да се оптимизира допълнително и да се наложат много съкращения на работни места. Именно затова социалните партньори считат, че действията трябва да се предприемат сега, за да се гарантира, че кризата, пред която е изправен секторът, ще бъде овладяна и управлявана възможно най-добре в интерес на работодателите и работниците. Тя е толкова сериозна, че синдикатите понастоящем разглеждат нейните последици и се опитват да изработят конструктивни стратегии за запазване на работните места, планове за преквалификация, като се избегне влошаване на условията на труд и се запази равнището на заплатите.

4.2 През 2007 г. Европейската комисия, след съгласуване с професионалните асоциации, предложи план за действие за графичната индустрия, състоящ се от шест точки:

- 1) поддържане на динамиката на европейската графична печатарска промишленост на световния пазар;
  - а) партньори и съюзи;
  - б) управление на производствените разходи;
- 2) развитие на услугите с висока добавена стойност за клиентите;
- 3) по-добро професионално обучение;

⁽¹⁰⁾ Gennard, J. Annual Collective Bargaining Survey („Преглед на годишното колективно договаряне“). UNI Europa (2008 г.).

- 4) увеличаване на европейските референции – стандартизация и хармонизиране;
- 5) съгласувано увеличаване на усилията в областта на научно-изследователската дейност и иновациите;
- 6) подобряване на имиджа на графичната промишленост.

ЕИСК подкрепя изцяло това предложение, което продължава да е актуално в голяма степен, и приветства вече постигнатите резултати. Независимо от това, като се имат предвид трудностите в сектора, силно изострени от кризата и последвалата я рецесия във всички държави-членки на ЕС, ЕИСК счита, че трябва да се предприемат спешни мерки, които да подпомогнат сектора при справянето му с предизвикателствата в краткосрочен план.

4.3 Освен това финансовата криза увеличи спешната необходимост от планирана и съгласувана реакция от страна на социалните партньори. Повече от всякога се налага определянето на истинска европейска промишлена политика, основаваща се на съдържанието на предложението на Комисията. Не е желателно да се задълбочава процесът на концентрация извън необходимите рамки, въпреки че, ако е необходимо, би могло да се планира контролирано консолидиране, като се управлява преходът, включително чрез намаляване на работното време, с оглед да се запазят възможно най-голям брой работни места и да се предвидят ефективни начини за вътрешна и външна преквалификация и мобилност. В съответствие с преразглеждания Регламент (ЕО) № 2658/2000 ще могат да се търсят споразумения за специализация между предприятията, които не надхвърлят 20 % от пазара, за да се подобрят технологиите и да се постигнат икономии от мащаба, които да им помогнат да постигнат устойчивост.

4.4 Дейността на брокера би могла да бъде проучена с цел да се установи какво е нейното въздействие върху ценообразуването. Принципът на свободната и лоялната конкуренция трябва да може да се упражнява, като се спазват достойни стандарти на труд и заплащане и колективните трудови договори и споразумения, съществуващи на територията на ЕС.

4.5 Свръхкапацитетът на сектора трябва да се намали по съгласуван начин. Социалният диалог и колективното договаряне трябва да се развиват на всички равнища във всички страни, за да може реструктурирането да се извършва на базата на социално приемливи насоки. От друга страна, установяването на официален и структуриран социален диалог на европейско равнище е належащо, за да се намерят решения в отговор на предизвикателства, пред които е изправена професията. ЕИСК припомня, че секторният социален диалог може да намери израз в приемане на становища, общи декларации, насоки, кодекси за поведение, харти и споразумения.

4.6 Финансовата и логистичната помощ на Европейската комисия е необходима, за да се запази в бъдеще стабилна и просперираща промишленост на офсетов ролен и гравюрен печат в Европа. ЕИСК насърчава предприятията да търсят средства от съществуващи европейски инструменти за помощ и по-специално от Европейския социален фонд, ЕФРР, Европейския фонд за приспособяване към глобализацията и Европейския фонд за научни изследвания и иновации. Освен това би било желателно да се направи оценка на възможностите за участие

на Европейската инвестиционна банка във финансиране на приспособяването на предприятията към дейности, изискващи нови технологии. Единствената цел на препоръчителното прибягване до различни инструменти за помощ трябва да бъде улесняване на прехода, а не непрякото финансиране на делокализиране на производството.

4.7 На първо време ЕИСК предлага четири инициативи:

4.7.1 Създаване на група за размисъл на високо равнище, съставена от представители на промишлеността, работници и изследователи, имаща за цел да очертае възможно най-добре конфигурацията, която може да се приеме от графичната промишленост в средносрочен план, и да направи предложения за новия модел предприятие, което трябва да се създаде.

4.7.2 Организиране на конференция с участието на всички заинтересовани страни, с цел да се установи общото текущо състояние и да се определят краткосрочните перспективи за действие. На социалните партньори би могла да бъде поверена задачата да определят възможните сценарии за развитие на

професията и да предложат спешни мерки, които ще се прилагат за насочване на пазара към устойчиво функциониране.

4.7.3 Независимо проучване, финансирано от Комисията, в рамките на европейския секторен социален диалог с цел изясняване на средносрочното и дългосрочното бъдеще на сектора, като се обърне особено внимание на новите технологии, развитието на поведението на потребителите и стратегиите на доставчиците и възложителите.

4.7.4 Създаване на обсерватория или секторен съвет на занайтите и уменията за определяне на настоящите и бъдещи занаяти. Доброто познаване на нужните умения е абсолютно необходимо, за да се определят подходящи политики за обучение и преквалификация.

4.8 За да гарантира ефективна последователност на развитието на професията, Комисията следва да се сподобие със система за събиране на информация и достоверни данни, достъпна за справка на заинтересованите страни.

Брюксел, 14 юли 2010 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Mario SEPI
